

«فرهیختگان» گزارش می‌دهد

در جست‌وجوی ایده‌های دانشگاه‌برای حل ترافیک

صفحه ۵ را بخوانید

«فرهیختگان» از روند برگزاری نخستین رویداد ملی صنایع و فناوری‌های فرهنگی در دانشگاه آزاد اسلامی گزارش می‌دهد

پیش‌به‌سوی کارآفرینی

در صنایع خلاق

اعمال، کامپیوتر، خطی، آفریختگان

ایجاد مراکز آموزش علمی-کاربردی در شهرک‌های صنعتی

با ایجاد معاونت فناوری و نوآوری در وزارت علوم موافقت شد

درخواست اخذ معافیت تحصیلی خارج از کشور الکترونیکی شد

شناسایی هزار شرکت فناور و خلاق در رویداد ملی گام دوم دانشگاه آزاد

چه خبر از دانشگاه

مسئله محوری ماموریت ویژه اساتید در گام دوم انقلاب اسلامی

نخستین روز هفتمین اجلاس سراسری مسئولان کانون‌های بسیج اساتید دانشگاه آزاد اسلامی با محوریت «نهضت استادی، جهاد علمی و تبیینی، مسأله محوری» صبح دیروز در سالن حافظ سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی برگزار شد.

محمد شریفانی، مسئول نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه آزاد اسلامی در این نشست با تبریک فرارسیدن هفته بسیج گفت: «هر انسانی در صراط مستقیم قرار گیرد، جهت درستی را انتخاب کرده است ولی تکاملش با نظام‌هایی که در قرآن به کار برده شده مشخص می‌شود.»

وی با اشاره به احادیث متعددی درباره عمل صالح، افزود: «۱۰ شاخصه برای تشخیص انسان صالح وجود دارد. هرچه عمل از عقلانیت بیشتری برخوردار باشد، آن عمل صالح‌تر است.»

همچنین سیدمحمود هاشمی، مسئول بسیج اساتید و دفتر هماهنگی کانون‌های دانشگاه آزاد اسلامی با تبریک هفته بسیج گفت: «بسیج یک تفکر و یک منظومه فکری است که این تفکر بر دو رکن مسئولیت‌پذیری و بصیرت، استوار است.»

مسئول بسیج اساتید دانشگاه آزاد اسلامی افزود: «در مقابل تفکر بسیجی، تفکر استکباری وجود دارد، تفکر بسیجی به معنی احساس مسئولیت در خصوص همه مسائل جامعه و انقلاب، مبتنی بر اخلاص، صداقت، امانت‌داری، تفکر و تعقل است. در مقابل تفکر استکباری یعنی شخصی، جمعی، جناحی یا کشوری خود را بالاتر از حق به حساب آورد و زیر بار حق نرود و خود، رفتار، عملکرد و قدرتش را ملاک حق قرار دهد.»

در ادامه این نشست محمدرضا مردانی، رئیس سازمان بسیج اساتید دانشگاه‌ها و مراکز علمی و پژوهشی کشور گفت: «ضروری‌ترین تشکل‌ها، بسیج دانشجویی است، دانشجویان دانشگاه‌ها باید از انقلاب دفاع کنند و فرزندان بسیجی در دانشگاه پاسدار حقوق باشند.»

مردانی با بیان اینکه جایگاه بسیج اساتید به عنوان پرچمدار و پیشگام سایر اقشار، باید بیش از پیش شناخته شود، تصریح کرد: «در چله دوم انقلاب اسلامی و با بیانیه گام دوم، این مسئولیت عمیق‌تر هم می‌شود و انتظار مقام معظم رهبری از بسیج اساتید انتظارات جدی است.»

وی افزود: «برای دستیابی به تمدن اسلامی در گام دوم انقلاب، بسیج اساتید باید بالاترین سهم را داشته باشند و مسأله محوری از جمله موضوعاتی است که از اساتید در گام دوم انقلاب اسلامی انتظار می‌رود.»

برداشت زیتون از باغ دانشگاه آزاد اسلامی بیضا آغاز شد

روح‌الله زارع، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی واحد بیضا از برداشت زیتون از باغ این دانشگاه خبر داد و گفت: «این زیتون‌ها جهت مصرف روغن کشتی فرآوری می‌شود و مورد استفاده قرار خواهند گرفت.» وی افزود: «دانشگاه آزاد اسلامی بیضا در زمینی به مساحت تقریبی ۸ هزار مترمربع جهت کشت زیتون اقدام کرده و بیش‌بینی می‌شود امسال نزدیک به ۳۰۰ کیلوگرم زیتون جهت روغن کشتی از باغ دانشگاه برداشت شود.» زارع با بیان اینکه افزایش درآمد‌های غیرشهریه‌ای در دستور کار قرار گرفته است، افزود: «با توجه به پتانسیل‌های بالقوه و زمین مناسب جهت کشت محصولات کشاورزی، درصدد توسعه و کاشت درخت زیتون هستیم، به‌طوری که ظرف یک‌سال گذشته موفق شدیم تعداد ۲۰۰ اصل نهال زیتون را احیا و با غرس کنیم.»

شناسایی هزار شرکت فناور و خلاق در رویداد ملی «گام دوم دانشگاه آزاد اسلامی»

نشست خبری روح‌الله دهقانی فیروزآبادی، معاون تحقیقات، فناوری و نوآوری دانشگاه آزاد اسلامی دیروز با حضور مدیران کل معاونت و اصحاب رسانه در سازمان مرکزی برگزار شد.

دهقانی فیروزآبادی در این نشست با اشاره به اقدامات و عملکرد معاونت تحقیقات، فناوری و نوآوری دانشگاه آزاد اسلامی گفت: «در این معاونت عمده فعالیت‌ها متمرکز بر سیاست‌گذاری، حمایت و رفع موانع برای جریان توسعه فناوری و نوآوری در کشور است. آیین‌نامه‌های متعددی در این زمینه به تصویب رسیده که فرآیند توسعه فناوری و نوآوری را تسهیل و تسریع می‌بخشد.»

وی به تدوین و تصویب آیین‌نامه جامع بازار فناوری و سراهای نوآوری دانشگاه آزاد اسلامی اشاره و تصریح کرد: «پیرو تصویب این آیین‌نامه، ۳۰ سرای نوآوری شکل گرفت که در حوزه‌های گوناگون همچون بذر، نهاده‌های کشاورزی، فولاد، زیورآلات، کیف و کفش، چرم و... فعالیت می‌کنند.»

معاون تحقیقات، فناوری و نوآوری دانشگاه آزاد اسلامی ادامه داد: «دستورالعمل اجرایی آیین‌نامه حمایت از فعالیت‌های فناورانه اعضای هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی با هدف ایجاد یک مکانیزم مدون، یکسان و کاربردی برای بهره‌مندی اعضای هیات علمی از حمایت‌های ترفیع و تسهیلات در دانشگاه آزاد اسلامی تصویب شده است.»

دهقانی فیروزآبادی اظهار داشت: «دستورالعمل اجرایی آیین‌نامه حمایت از فعالیت‌های فناورانه و نوآورانه دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی نیز به منظور پشتیبانی و حمایت از دانشجویان خلاق، کارآفرین، نوآور، تدوین و ابلاغ شده است.»

وی با تأکید بر اینکه دانشگاه آزاد اسلامی دارای غنی‌ترین، پربارترین و ارزشمندترین تجهیزات و ابزارهای آزمایشگاهی و کارگاهی است، گفت: «در راستای بهره‌مندی از امکانات و زیرساخت‌های فراوان واحدهای دانشگاهی، آیین‌نامه استفاده ویژه بر داری از آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها را تصویب و به واحدها ابلاغ کردیم.»

معاون تحقیقات، فناوری و نوآوری دانشگاه آزاد اسلامی ادامه داد: «دانشگاه آزاد اسلامی از غنی‌ترین ارگان‌های خصوصی کشور در بهره‌برداری از زیرساخت‌هاست. بخش اعظمی از فضای دانشگاه آزاد اسلامی که بلا استفاده است به‌زودی در اختیار شتاب‌دهنده‌ها قرار می‌گیرد.»

دهقانی فیروزآبادی با بیان اینکه صندوق پژوهش و فناوری غیردولتی دانشگاه آزاد اسلامی با هدف جذب و هدایت سرمایه‌گذاران بخش خصوصی تأسیس شده است، گفت: «این صندوق با سرمایه ۲۰ میلیارد تومان فعالیت خود را آغاز کرد و امروز ۲۰۰ میلیارد تومان سرمایه دارد.»

وی در بخش دیگری از سخنان خود از برگزاری رویداد ملی گام دوم دانشگاه آزاد اسلامی با الهام‌گیری از سند گام دوم انقلاب اسلامی خبر داد و افزود: «این همایش ملی با شعار هزار استارت‌اپ، هزار شرکت، هزار فناور استفاده سال جاری در مصالای بزرگ امام خمینی (ره) برگزار خواهد شد.»

معاون تحقیقات، فناوری و نوآوری دانشگاه آزاد اسلامی، اظهار داشت: «هدف از برگزاری این رویداد ملی، شناسایی هزار شرکت فناور و خلاق و هزار ایده و استارت‌آپ است. در واقع با برگزاری این رویداد، استعدادها و ظرفیت‌های بی‌شمار دانشگاه آزاد اسلامی را به بخش خصوصی، صندوق شتاب‌دهنده‌ها و مراکز رشد و... معرفی کنیم.»

دهقانی فیروزآبادی تأکید کرد: «دانشگاه آزاد اسلامی باید در حوزه کارآفرینی و ایجاد اشتغال فعالیت کند تا در نسل چهارم دانشگاه‌ها پیش‌تاز باشد.»

مروری بر پنل‌های تخصصی همایش علوم انسانی و حکمت اسلامی-۴

پیوند حکمت و علوم اقتصادی به چه معنا است؟

حالا سوال این است که با این گستردگی‌ای که حکمت دارد و با این گستردگی‌ای که علوم اقتصادی دارد، پیوند حکمت و علوم اقتصادی به چه معنا است؟ سه معنای مصداقی را عرض می‌کنم که اساتید بزرگوار روی این سه معنای مصداقی اظهارنظری داشته باشند. معنای اول: نظریات توصیفی ناظر به اقتصاد جهان هست از جمله به اقتصاد ایران. اگر این نظریات توصیفی، ناظر به اقتصاد ایران کاشف از واقعیت اقتصاد ایران باشد، معتقد در این بخش، اقتصاد ماحکمی شده است. آیا دانشگاه‌های ما که دانشکده‌ها و گروه‌های اقتصاد دارند، اقتصاد ایران را درست می‌شناسند؟ اگر درست بشناسند علم اقتصاد ایران حکیمانه است، اما اگر درست نشناسند، علم اقتصاد ایران در دانشگاه ما حکمی نخواهد بود. معنای دوم: آیا نظریه‌های توصیفی ناظر به اقتصاد مطلوب مبتنی بر مبانی حکمی از جمله انسان‌شناسی فلسفی، عرفانی هست یا نیست؟ اگر هست این نظریه‌های توصیفی ناظر به اقتصاد مطلوب حکیمانه است، اما اگر نباشد، حکیمانه نیست. مانی می‌توانیم از اقتصاد عقلانی و عقلانی و اقتصاد مطلوب سخن بگوییم، (در پارادایم کلاسیک یا اقتصاد کلاسیک یا اقتصاد نو کلاسیک) (بعد بگوییم این اقتصاد و نظریه‌ها حکیمانه است، اما مبتنی بر انسان‌شناسی فلسفی و حکمی نباشد، این پارادوکسیکال است. چون قطعاً نظریه‌هایی که مطرح می‌شود، همه نظریه‌های مصرف در اقتصاد کلاسیک یا اقتصاد نو کلاسیک مبتنی بر مبانی فلسفی و مبانی انسان‌شناسی است. آیا اینجا انسان‌شناسی فلسفه و حکمت اسلامی نمی‌تواند تأثیرگذار بر نظریه‌های توصیفی ناظر به اقتصاد مطلوب باشد. اگر کسی تصور درستی از این داشته باشد این را تصدیق می‌کند و اگر کسی تکذیب می‌کند، تکذیب بلا تصور است. یعنی ممکن است اقتصاد بداند، ولی فلسفه اقتصاد نمی‌داند. توجه به این‌تئای نظریه اقتصاد بر مبانی فلسفی ندارد از این بی‌توجهی نتیجه می‌گیرد که اقتصاد با مبانی فلسفی پیوندی ندارد. خیلی اوقات ما با چیزی مخالفت می‌کنیم که نسبت به آن علم دقیقی نداریم. اگر فلسفه علم اقتصاد، نه فلسفه معیشت، نه رشته‌های اقتصاد دانشگاه‌ها باشد، قطعاً ابتدائی نظریه‌های فلسفی با انسان‌شناسی آشکار می‌شود. معنای سوم: آیا در تغییر اقتصاد موجود ایران به اقتصاد مطلوب، حکمرانی وجود دارد یا خبر؟ منظور از حکمرانی governance است نه government. حکمرانی عبارت از سیاست‌گذاری، تنظیم‌گری و خدمات عمومی است. اینکه در شورای عالی انقلاب فرهنگی سیاست‌های فرهنگی نوشته شود و اسمش را حکمرانی فرهنگی بگذاریم، غلط است. اینکه در شورای عالی اقتصاد، سیاست‌های اقتصاد مقاومتی تدوین و ابلاغ شود و اسمش را حکمرانی اقتصادی بگذاریم، غلط است. این بخشی از حکمرانی است، چون بعد از سیاست‌گذاری و خط‌مشی‌گذاری، نوبت می‌رسد به تنظیم‌گری، مقررات‌گذاری، ساختار سازی، تا به نظارت و ارزیابی، خدمات عمومی برسد. آیا در تغییر اقتصاد موجود ایران به اقتصاد مطلوب حکمرانی داریم؟ اگر دوستان می‌فرمایند بله حکمرانی داریم، پس تغییر اقتصاد موجود به اقتصاد مطلوب، تغییر حکیمانه است اما اگر نداشته باشد، حکیمانه نیست. به عقیده من، در هر سه ساحت، نظریه‌های توصیفی ناظر به اقتصاد ایران، ناظر به نظریه‌های توصیفی کاشف از اقتصاد مطلوب و تغییر در اقتصاد موجود ایران، کار حکیمانه نکرده‌ایم. باید در زمینه نسبت حکمت اسلامی با آزادی اقتصادی، عدالت اقتصادی، مسائل مالی، بانکداری، اخلاق اقتصادی و عرصه‌های دیگر، سر فصل‌هایی برای تحقیقات بیشتر محققان و پژوهشگران تعیین کرد.

فرهیختگان، همایش ملی علوم انسانی و حکمت اسلامی، برای اولین بار در معاونت انسانی و هنر دانشگاه آزاد اسلامی طراحی شد و پنل‌های تخصصی ۱۳ گانه آن، بستری برای بررسی دستاوردهای علمی و معرفتی اندیشمندان، استادان و فرهیختگان در زمینه نسبت علوم انسانی و حکمت اسلامی بوده است. در این نوشتار، خلاصه‌ای از مباحث ارائه‌شده توسط عبدالحمین خسروپناه، معاون علوم انسانی این دانشگاه در پنل‌های تخصصی همایش علوم انسانی و حکمت اسلامی در باب نسبت حکمت اسلامی و تعالی علوم انسانی و هنر آورده شده که در ادامه می‌خوانید.

مستحضرد که هم عنوان حکمت اسلامی عنوان بسیار گسترده است که هم وسعت عمقی دارد، هم وسعت عرضی و هم عنوان علوم اقتصادی آنقدر گسترده شده است که دیگر نمی‌توان از یک پارژمانی به عنوان علوم اقتصادی سخن گفت، حتی دانشکده علوم اقتصادی هم چندان معنادر نیست. امروزه ما باید دانشگاه علوم اقتصادی داشته باشیم، به لحاظ گستره‌ای که این علوم پیدا کرده است. در باب گستره حکمت این مقدار عرض کنم که حکمت شامل معرفت حسی، عقلی و شهودی و وحیانی است. یعنی اگر اهل علم و اهل معرفت مجموعه ابزار معرفت و مقوله معرفت را بپذیرند و استفاده کنند و معرفت حسی، عقلی و شهودی و وحیانی را تحصیل کنند، به حکمت دست یافته‌اند. کسانی که تجربه بسند هستند حکیم نیستند، حتی کسانی که عقل پسندگی را قائل هستند حکیم نیستند. لذا اصطلاح حکمت در شرق جهان مطرح شده است. یعنی در کشورهایی که معرفت حسی، عقلی، شهودی و وحیانی را باهم پذیرفته‌اند. حکمت یک معرفت نافع و کارآمدی است که حاصل حس و عقل و شهود و وحی است، به همین خاطر فلسفه اسلامی، عرفان اسلامی، کلام اسلامی، معارف اسلامی جزء حکمت است. ما معتقدیم که البته همه علوم می‌تواند حکمی باشد و دانشگاه‌ها حکمت‌بنیان باشند. حتی عرفان ادبی هم جزء حکمت است. «حافظ از چشمه حکمت به کف آور جامی». ما اگر همین عرفان ادبی حافظ، سعدی، مولوی و سایر بزرگان عرفان را استفاده کنیم، مملو از حکمت است و این حکمت می‌تواند بر علوم انسانی تأثیرگذار باشد. زمانی علوم اقتصادی جزء حکمت عملی بود و عنوانش هم تدبیر منزل بود که الان اصطلاحاً به اقتصاد خرد تعبیر می‌کنند. البته معنای آن، این نیست که در یونان باستان یا در ایران دوره تمدن اسلامی که از حکمت عملی سخن گفته می‌شد اقتصاد کلان را بحث نمی‌کردند. اقتصاد کلان جزء سیاست مَدن بود. یعنی حکمت عملی را به اخلاق، تدبیر منزل و سیاست مدن تقسیم می‌کردند. اگر کتاب اخلاق ناصری خواجه نصیرالدین طوسی را خوانده باشید، می‌بینید که به بحث اقتصاد کلان هم پرداخته‌اند. حتی بحث‌هایی که امروزه اصطلاحاً از آن به توسعه تعبیر می‌کنیم هم در آن زمان به به صورت خفیف‌تری مطرح بوده است. ولی الان اقتصاد خیلی گسترده شده است. اقتصاد نظری که به مدل‌های ریاضی اقتصاد می‌پردازد شامل اقتصادسنجی، اقتصاد بازرگانی، اقتصاد صنعتی، اقتصاد پولی و بانکداری، اقتصاد کشاورزی، اقتصاد حمل‌ونقل، اقتصاد خرد و کلان که ذیل هر کدام از این‌تئوری‌های مختلفی وجود دارد، می‌شود. مثلاً در باب عدالت اقتصادی یا عدالت در علوم اقتصادی می‌بینیم نظریات مختلفی وجود دارد و در هر یک از این مباحث نظریات مختلفی مطرح شده است.